

Αναγκαία η αναδιάρθρωση των ποικιλιών για την ανάταξη του κλάδου

Μια χρονιά που χαρακτηρίστηκε τόσο από αντιξοότητες σε επίπεδο ποσότητας παραγωγής, όσο και από χαμηλές ταχύτητες σε επίπεδο εμπορίας, είναι για τις περισσότερες περιοχές της χώρας η φετινή για το επιτραπέζιο σταφύλι. Κατά κοινή ομολογία, είναι μια σεζόν στην οποία συνέπεσαν καιρικά φαινόμενα που προκάλεσαν ζημιές σε κρίσιμες περιόδους της καλλιέργειας ή της συγκομιδής και υστέρηση στην απορρόφηση από τις αγορές.

Έμπειροι αμπελουργοί, εκπρόσωποι οργανώσεων παραγωγών και επιχειρηματίες της αγοράς ομολογούν ότι τα τελευταία χρόνια αναδεικνύεται όλο και πιο επιτακτικά η ανάγκη να εγκαταλείψουν οι εμπλεκόμενοι με τον κλάδο συμπεριφορές εσωστρέφειας και στερεότυπα που δεν συνάδουν με τα σύγχρονα πρότυπα του διεθνούς εμπορίου.

Καθοριστικά για τον Τύρναβο τα Victoria

«Η χρονιά δεν ήταν καλή για το επιτραπέζιο σταφύλι στον Τύρναβο. Όταν τα Victoria, που εδώ αποτελούν το 40% των καλλιεργούμενων ποικιλιών, μένουν στα κούτσουρα, γιατί δεν τα τραβάει η αγορά, μετά βίας μπορούμε να πούμε ότι απολογιστικά η σεζόν αφήνει ένα εισόδημα “ίσα βάρκαϊσα νερά”», μας είπε ο αμπελουργός Θανάσης Χαλούλης, από την περιοχή του Τυρνάβου. Σύμφωνα με τον ίδιο, και τα Crimson, ως όψιμη ποικιλία, αντιμετώπισαν προβλήματα, καθώς για δεύτερη χρονιά οι αντίξοες καιρικές συνθήκες ανέκοψαν τη διαδικασία χρωματισμού τουλάχιστον στο 50% της φετινής παραγωγής. «Υπήρξε τιμή και στο 1 ευρώ στα πρώτα Crimson, αλλά αυτό κράτησε για πολύ λίγο. Γρήγορα έπεσε στα 70 λεπτά, ενώ ένα σημαντικό ποσοστό δεν πήγε καθόλου στην αγορά, γιατί ήταν άσπρο».

Προοπτικές μέσα από τον συνεργατισμό και την καινοτομία

«Ήταν μια πολύ δύσκολη χρονιά, με μειωμένη παραγωγή, αλλά τουλάχιστον με καλή ποιότητα. Ο καιρός επέτρεψε να συγκομίσουμε χωρίς βροχές Ιούλιο και Αύγουστο. Το “δίδαγμα” που αφήνει για άλλη μια φορά η χρονιά είναι η αναγκαιότητα της συλλογικότητας, της συνεργατικότητας και πρωτίστως της καινοτομίας, γιατί σε αυτή βρίσκεται το μέλλον της καλλιέργειας», ανέφερε με έμφαση ο Θοδωρής Κοκιούσης, μέλος και υπεύθυνος συγκομιδής της Πήγασος Αγροδιατροφή ΑΣ. Όπως είπε χαρακτηριστικά, σε μια χρονιά κατά την οποία τα Crimson, μεγάλης έκτασης όψιμη ποικιλία, αντιμετώπισαν προβλήματα χρωματισμού σε Θεσσαλία και Μακεδονία, «η ομάδα κατόρθωσε, ακολουθώντας ένα πολύ συγκεκριμένο πρόγραμμα θρέψης και καλλιέργειας, ουσιαστικά να τρυγήσει το σύνολο των Crimson των συνεργαζόμενων παραγωγών, που ακολούθησαν μέχρι κεραίας τις οδηγίες της ομάδας των γεωπόνων για το καλύτερο αποτέλεσμα».

Η γενικευμένη εικόνα, όμως, σύμφωνα με τον ίδιο, είναι ότι ακόμα και περισσότερο από το 60% της παραγωγής δεν χρωμάτισε, με αποτέλεσμα το 1 ευρώ στο οποίο έφτασε η τιμή της συγκεκριμένης ποικιλίας να πληρωθεί στον παραγωγό μόνο για ένα ποσοστό της παραγωγής του και λιγότερο από 30 λεπτά τα άσπρα, που κατευθύνθηκαν στη μεταποίηση.

Η αγορά αλλάζει και... δεν περιμένει

Από το γενικότερο κλίμα δεν διαφοροποιείται ούτε η Καβάλα, η οποία ολοκληρώνει τις επόμενες μέρες τη συγκομιδή με τα Italia, που πιάνουν τα 65 λεπτά στον παραγωγό. Σύμφωνα με τον πρόεδρο της ΕΑΣ Παγγαίου, Θεόδωρο Γιαιλίδη, «ήταν ακόμη μία δύσκολη

χρονιά, κυρίως λόγω της δυστοκίας που καταγράφηκε στην απορρόφηση από τις αγορές». Η χρονιά, όπως περιέγραψε, ξεκίνησε καλύτερα από την περσινή όσον αφορά τις καιρικές συνθήκες, στην πορεία, όμως, οι σουλτανίνες έπαθαν ζημιές από τις βροχές. Το ίδιο συνέβη και με τα Thomson και τα Crimson, που δίνουν το πλεονέκτημα της οψιμότητας στην περιοχή και απώλεσαν πάνω από το 70% της παραγωγής, ενώ και οι τιμές δεν ξεπέρασαν τα 90 λεπτά το κιλό, χαμηλότερα από το 1,1 ευρώ που έφτασαν πέρσι. «Ακόμα και με τις απώλειες που προκάλεσαν οι ζημιές, το μεγαλύτερο πρόβλημα αυτή την ώρα για τις εξαγωγές του ελληνικού σταφυλιού συνδέεται με τη ζήτηση στις ευρωπαϊκές και όχι μόνο αγορές. Πρέπει να δούμε σοβαρά κάποια στιγμή όλοι οι εμπλεκόμενοι πώς θα παρακολουθήσουμε τις απαιτήσεις τις αγορές σε νέες ποικιλίες. Είναι απαραίτητο να έχει άμεση και σωστή πληροφόρηση ο παραγωγός», σχολίασε ο κ. Γιαιλίδης.

Στο ίδιο μήκος κύματος, ο Γιώργος Κατσαγκιώτης, ο οποίος δραστηριοποιείται σχεδόν τέσσερις δεκαετίες στην παραγωγή, στη συσκευασία και στην εμπορία επιτραπέζιου σταφυλιού στην Καβάλα, περιέγραψε ανάγλυφα το τοπίο που διαμορφώνεται φέτος. «Ήταν μια πάρα πολύ δύσκολη χρονιά, και παραγωγικά και, εμπορικά. Πολλοί παραγωγοί θα έχουν πρόβλημα να μπουν να καλλιεργήσουν τη νέα σεζόν. Ακόμα και ποικιλίες που δεν είχαν προβλήματα παραγωγής, είχαν μια υστέρηση στις ταχύτητες εμπορίας. Αυτό χτυπάει ένα καμπανάκι, ότι χάνουμε κομμάτι της αγοράς. Ένα μερίδιο δικό μας, όπως το άσπερμο Thomson, το οποίο ήταν από τα πιο ισχυρά προϊόντα μας, υπερκεράστηκε από τους Ιταλούς με νέες άσπερμες ποικιλίες, πιο ανθεκτικές και πιο παραγωγικές, ενώ επεκτείνει, όπως και η Ισπανία, την εμπορική σεζόν με πρώιμες και όψιμες ποικιλίες. Εάν θέλουμε να είμαστε μέσα στην αγορά και στον ανταγωνισμό και να έχει μέλλον το εγχώριο επιτραπέζιο σταφύλι, πρέπει σταδιακά μεν, συντεταγμένα δε, να παρακολουθήσουμε τις εξελίξεις που συντελούνται στην αγορά».

Η σουλτανίνα «χαντάκωσε» την Κρήτη

Στην Κρήτη, τα Crimson και τα Red Globe του Οκτωβρίου αντέστρεψαν το αρνητικό κλίμα που άφησε η σουλτανίνα. Όπως ανέφερε, μιλώντας στην «ΥΧ», ο αντιπρόεδρος της Ομάδας Αμπελουργών Κρήτης, Μύρων Χιλετζάκης, οι δύο όψιμες ποικιλίες ξεκίνησαν στα τέλη Σεπτεμβρίου με 80-90 λεπτά το κιλό και στην πορεία έφτασαν στο 1,2 ευρώ. Τονίζει, όμως, ότι για τους καλλιεργητές του νησιού η χρονιά κλείνει με αρνητικό πρόσημο, δεδομένου ότι το 80% του επιτραπέζιου σταφυλιού είναι η σουλτανίνα, η οποία αντιμετώπισε σοβαρές δυσκολίες στην απορρόφησης της από την αγορά και η μέση τιμή διαμορφώθηκε σε επίπεδα κατά 15-20 λεπτά χαμηλότερα από πέρσι.